

แนวทางการพิจารณาคดีความผิดทางแพ่งและทางอาญาของผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะ :
ศึกษากรณีวิชาชีพทนายความและวิชาชีพแพทย์

งบประมาณ	๑,๑๕๙,๖๐๐ บาท
หน่วยงาน	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
คณะผู้วิจัย	ดร. ภูมิ โชคเหมาะ และคณะ
คณะกรรมการฯ	นายโสฬส สุวรรณเนตร์ (ประธาน) นายสมบัติ พงศ์พิงศ์ศักดิ์ นายธนัชพันธ์ วิสิทธิ์วงศ์ นางสาวนภัทร์พร เจริญวัฒนา ทองใบ
ปีที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	พ.ศ. ๒๕๕๘

รายละเอียด เป็นการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของวิชาชีพ แนวคิด และมาตรการทางกฎหมาย ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคดีความผิดทางแพ่งและทางอาญาของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความและวิชาชีพแพทย์

ผลการศึกษาพบว่าในแง่ความหมายคำว่า “วิชาชีพ” หมายถึง อาชีพที่มีลักษณะเป็นผู้มีความรู้ขั้นสูงที่จะต้องผ่านการศึกษาอบรมจนมีความรู้ความชำนาญและเป็นอาชีพที่เป็นหมู่คณะ มีขนบธรรมเนียมและจรรยาบรรณของตนโดยเฉพาะ แต่บทบาทหน้าที่และการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพทั้งสองต่างมีผลกระทบต่อประชาชนผู้รับบริการและต่อสังคมโดยรวม จึงมีการออกกฎหมายเฉพาะโดยมีหลักการและวัตถุประสงค์ในการควบคุมการประกอบวิชาชีพ ในการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพของทนายความและแพทย์นั้น องค์กรทั้งของไทยและต่างประเทศ จึงมีแนวทางและมาตรการที่ค่อนข้างสอดคล้องกันคือการใช้กระบวนการมาตรฐานทางจริยธรรมวิชาชีพ

สำหรับการพิจารณาคดีความผิดทางอาญาของทนายความและแพทย์นั้น กระบวนการพิจารณาคดีอาญาเป็นไปตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ใช้ระบบกล่าวหา ยึดถือหลักการดำเนินคดีอาญาตามหลักภาระการพิสูจน์ โดยอาศัยพยานผู้เชี่ยวชาญทางแพทย์ อีกทั้งการยอมรับหลักการว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล มีปัญหาในเรื่องภาระการพิสูจน์ที่ตกแก่ผู้เสียหายเป็นหลัก ปัญหาในการหาและเข้าถึงพยานหลักฐาน คณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหาด้านการพิจารณาคดีความผิดตามกฎหมายวิชาชีพของทั้งสองวิชาชีพ โดยปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพให้มีความชัดเจน ปรับปรุงคุณสมบัติด้านอายุของผู้ประกอบวิชาชีพ และระบบการติดตามประเมินผล การศึกษาต่อเนื่องให้มีความเหมาะสม จัดให้มีระบบฐานข้อมูลกลาง

ของผู้ประกอบวิชาชีพ ปรับปรุงกระบวนการสอบสวนคดีจริยธรรมให้มีความชัดเจน เป็นธรรมและสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและปรับปรุงโดยให้มีการเพิ่มโทษปรับทางปกครอง เพื่อความเหมาะสมในระดับของการลงโทษและให้มีการจัดตั้งกองทุนเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นให้กับผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพ

โดยในการพิจารณาคดีความผิดทางแพ่งของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความสมควรนำกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคมาใช้กับคดีบริการของวิชาชีพทนายความด้วย เพราะจะทำให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนหรือลูกความผู้เสียหาย สำหรับวิชาชีพแพทย์ ในการนำระบบไตสวนมาใช้ในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการบริการทางการแพทย์ สมควรให้ศาลปรับปรุงระบบการพิจารณาคดีในเชิงรุกให้มากขึ้น มีบทบาทในการเป็นผู้แสวงหาข้อเท็จจริงมากขึ้น โดยเฉพาะข้อเท็จจริงที่เป็นความเห็นทางการแพทย์หรือเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ ให้มีการรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งและขึ้นบัญชีเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญของศาล

